

การศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 The Study of the Problems and Guidelines to Solve the Problems of Internal Quality Assurance According to Ministerial Regulations in 2018 of the Schools in Phranakorn Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2

सानนท์ สุขจรูญ พรเทพ รุ่งแผน และ อีรวรรณ มอนโธสง

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Email : sukjaroonsanon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหา และ 2) ศึกษาแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมมีปัญหายอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 2) แนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ประกอบด้วยกิจกรรมดำเนินงาน จำนวน 19 รายการ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ 2.1) การกำหนดมาตรฐาน ได้แก่วิเคราะห์ SWOT ของสถานศึกษาอย่างจริงจัง 2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2.3) การดำเนินการตามแผนที่กำหนด ได้แก่กำหนดปฏิตินปฏิบัติงาน กำกับ ติดตาม มีเครื่องมือ ในการกำกับ ติดตามเป็นระยะ 2.4) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ได้แก่สรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานประจำปี (SAR) และ 2.5) ด้านการรายงานผล ได้แก่แต่งตั้งคณะทำงานให้เหมาะสม

คำสำคัญ: การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

Abstract

The purposes of this research were 1) to investigate the problems; and 2) to study the guidelines to solve the problems of internal quality assurance process according to ministerial regulations in 2018 of the schools in Phranakorn Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2. The research methodology consisted of 2 steps; 1) The studying of the problems of internal quality assurance. The sample were 113 school administrators. The research instrument was the 5 rating – scale questionnaire. The statistics used for analyzing the data were mean, and standard deviation. 2) The guidelines to solve the problems of internal quality assurance. The data, given by 5 experts from purposive sampling, had Index of Item Objective Congruence (IOC) ranged between 0.6 and 1.0, with 0.99 reliability. The research instrument was an interview form and the data analysis was used by content analysis. The results showed that 1) The total of the problems of internal quality assurance was at a moderate level. The most frequent problem was an educational developing plan of educational institutions, followed by an operational planning, an institution's standard, and assessment and educational quality examination on internal quality assurance, respectively. 2) For the ways to solve the problems of internal quality assurance process, according to ministerial regulations in 2018 of the schools in Phranakorn Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2, the guidelines have mainly consisted of 19 items in 5 aspects; namely 2.1) the institution's standard like SWOT analysis. 2.2) the development plan such as the direct committee to make responsibly the development plan. 2.3) the planning operation such as the effectively operational planning. 2.4) the assessment and educational quality examination on internal quality assurance such as doing Self-Assessment Report: SAR). 2.5) the data report such as appointing the committee to work appropriately.

Keywords: Internal quality assurance

วันที่รับบทความ : 19 กันยายน 2562

วันที่แก้ไขบทความ : 02 ธันวาคม 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 28 พฤศจิกายน 2562

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง [1] และกำหนดให้กระบวนการประเมินคุณภาพของสถานศึกษาทั้งภายในและภายนอกมีความสอดคล้องกัน มีกลไกการประเมินฯ ที่มีประสิทธิภาพ โดยไม่เป็นการเพิ่มภาระงานแก่ครูผู้สอน และมุ่งหวังให้สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินสามารถ มีคุณภาพเทียบเคียงได้ในระดับสากล [2] กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง [3]

จากเหตุผลดังกล่าวการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 มีจำนวนมาตรฐาน และตัวชี้วัดมากเกินไป กระทรวงศึกษาธิการจึงให้มีนโยบายปรับปรุงมาตรฐานและตัวชี้วัดให้มีจำนวนน้อยลง ในปี พ.ศ. 2559 ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน และต่อมาได้มีประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระบุให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยถือว่าสถานศึกษาจะต้องดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้ประสบความสำเร็จ พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของ

สถานศึกษาให้ได้มาตรฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

โดยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า มาตรฐานที่ 4 การประกันคุณภาพภายใน มีตัวบ่งชี้จำนวนมากไม่สอดคล้องในทางปฏิบัติ และมีหลายประเด็นสถานศึกษาต้องสร้างเครื่องมือเอง ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริง หรือบางครั้งหน่วยงานต้นสังกัดมีเครื่องมือมาให้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นมีลักษณะละเอียดมากเกินไปในการที่จะเก็บรวบรวมเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นภาระของครูมาก ทำให้สถานศึกษาในสังกัด ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม มีจำนวน 20 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 12.20 จากจำนวนสถานศึกษาที่ สมศ. ประเมิน 164 แห่ง [4] ซึ่งยังไม่พบว่าสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 161 โรงเรียน มีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3) ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนด 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และ 5) ด้านการรายงานผล เพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และพร้อมที่จะรับการประเมินจากหน่วยงานภายนอกต่อไป

ดังนั้นจึงต้องการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษา ว่ามีปัญหาหรือไม่ และหาแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน เพื่อเป็นการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ชั้นศึกษาปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียน 1 – 120 คน) จำนวน 82 โรงเรียน ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 600 คน) จำนวน 74 โรงเรียน และขนาดใหญ่ (นักเรียน 601-1,500 คน) จำนวน 5 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ให้ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน [5] และใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) รวมทั้งหมดจำนวน 113 คน

2. ชั้นศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 1 คน กำหนดเกณฑ์โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยทฤษฎีความน่าจะเป็น (Non- probability sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) [6]

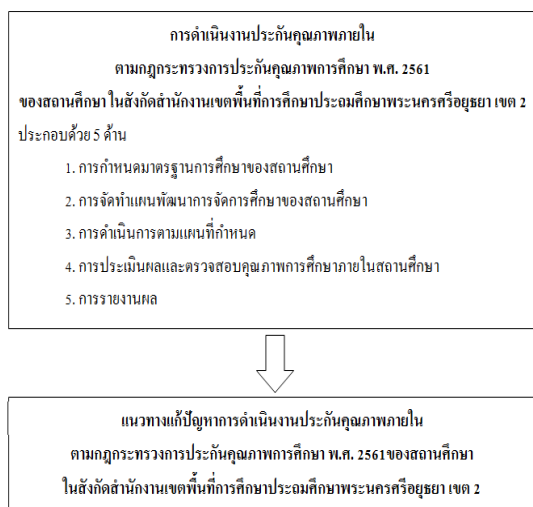
3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 3.1 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561

ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3.2 แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 113 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เป็นผู้ประเมินค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 - 1.0 มีความเชื่อมั่น .99 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 ตามแนวทาง 5 ด้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาเลือกตอบ 1 คำตอบจากระดับการดำเนินงานใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกตอบ มี 5 ระดับ

3. วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2 นำเสนอในรูปตารางค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 2

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก เป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัล สถานศึกษาที่มีระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพ จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน ศิษยานิเทศก์ จำนวน 1 คน และผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเองมากำหนดกรอบแนวคิดในการสัมภาษณ์ โดยนำผลการศึกษา ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดครอบคลุมเนื้อหา ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ อายุ อายุราชการ และวุฒิทางการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บได้ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้ นำข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน นำมาวิเคราะห์เนื้อหาแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยการแจกแจงความถี่และจัดเรียงลำดับความสำคัญ จากความถี่ที่มีค่าสูงสุดไปหาค่าที่น้อยที่สุด

6. สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.33$, S.D. = 1.36) โดยมีปัญหาสูงสุดคือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.37$, S.D. = 1.39) รองลงมาคือ ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนด ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.36) ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.32$, S.D. = 1.35) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.31$, S.D. = 1.32) และด้านการรายงานผลตามลำดับ ($\bar{x} = 3.30$, S.D. = 1.38)

2. แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้

2.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สามารถสรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ดังนี้ 1)

วิเคราะห์สวท (SWOT) ของสถานศึกษาอย่างจริงจัง และ 2) ระบุบุคลากรทางการศึกษาผู้ปกครองประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) สร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สามารถสรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2) วิเคราะห์สวท (SWOT) นำผลมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการและกิจกรรม 3) ทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ในปัจจุบัน และ 4) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมประชุม (Focus Group) กับ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา

2.3 ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนด สามารถสรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ดังนี้ 1) กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานกำกับ ติดตาม มีเครื่องมือในการกำกับติดตามเป็นระยะ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ 2) รายงานผลโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ 3) จัดทำทำเนียบหน่วยงานภายนอกหรือบุคคลสำคัญของสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสามารถสรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ดังนี้ 1) ประเมินตนเองอย่างจริงจังโดยมีรูปแบบที่เหมือนกับการประเมินภายนอก 2) เชิญผู้เชี่ยวชาญในด้าน การประเมินคุณภาพภายใน มาให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3) วิเคราะห์มาตรฐานของสถานศึกษาให้ ครบคลุมประเด็นพิจารณา กำหนดค่าเป้าหมาย และจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) สรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานประจำปี (SAR)

2.5 ด้านการรายงานผล ผู้ให้สัมภาษณ์ สามารถสรุปแนวทางแก้ปัญหาได้ดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะทำงาน การจัดทำรายงานประจำปี ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี 3) เพิ่มวาระการประชุมรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา ในการประชุมผู้ปกครอง และหน่วยงานต่างๆได้รับทราบ 4) เพิ่มช่องทางในการเปิดเผยผลการ

ประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 5) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ ติดตาม รับข้อมูลย้อนกลับ และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

7. อภิปรายผล

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษายังไม่พร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่เข้าใจแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในบางด้านที่มีขั้นตอนและรายละเอียดมากที่ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 จึงทำให้การดำเนินงานไม่ครบถ้วน และไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

เมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ในด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือด้านการรายงานผล พบว่า

1.1 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง โดยปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ศึกษาแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดลำดับโครงการ/กิจกรรมในแผนปฏิบัติการประจำปี ได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูขาดความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) แผนปฏิบัติการประจำปี จึงไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาดังกล่าว และบางส่วนอาจเกิดความสับสนในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งไม่ได้แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติ แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ ทำให้ปัญหาด้านการจัดทำ

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

1.2 ด้านการรายงานผล โดยภาพรวมและรายข้อมีปัญหายุ่งยากในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยปัญหาสูงสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาได้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการจัดทำรายงานประเมินตนเอง เป็นประจำทุกปี แต่ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประเมินตนเอง ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาในบางองค์ประกอบ จึงทำให้ปัญหาด้านการรายงานผล โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. แนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ในภาพรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า

2.1 ด้านที่ 1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ 1) วิเคราะห์ สวท (SWOT) ของสถานศึกษาอย่างจริงจัง 2) ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชนและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และ 3) สร้างความตระหนัก และจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของกานต์ เลิศ ก้อนหิน [7] ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่าควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกขั้นตอนอีกทั้งนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาไม่ได้มีการวิเคราะห์สวท (SWOT) อย่างครบถ้วนถูกต้อง เช่นด้านของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในบางประเด็น อาจเพราะขาดการมีส่วนร่วมครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ประชาชนและชุมชน เพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องสร้างความตระหนักให้กับครู และบุคลากรทางการศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐาน

2.2 ด้านที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ 1) แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2) วิเคราะห์สวท (SWOT) นำผลมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ โครงการ และกิจกรรม และ 3) ทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ในปัจจุบัน และ 4) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมประชุม (Focus group) กับ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธงไชย บุญเรือง [8] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี พบว่า ควรกำหนดยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ และประชุมชี้แจงผู้เกี่ยวข้องและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มอบหมายงาน กระจายอำนาจ ทำงานเป็นทีม สนับสนุน อำนวยความสะดวกและนิเทศติดตามและประชุมชี้แจง ระดมความคิดวิเคราะห์ผล หาทางพัฒนาและวางแผนการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดผู้รับผิดชอบด้านงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา จะทำให้งานประกันคุณภาพการศึกษามีผู้ที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้การดำเนินงานประกันคุณภาพเป็นระบบ และการมีส่วนร่วมของครู และบุคลากรทางการศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้ทุกคนมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

2.3 ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนดสถานศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ 1) กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานกำกับ ติดตาม มีเครื่องมือ ในการกำกับติดตามเป็นระยะ เช่น แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ 2) รายงานผลโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ 3) จัดทำทำเนียบ หน่วยงานภายนอกหรือบุคคลสำคัญของสถานศึกษาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของอนันต์ กัลป์ปะ [9] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า สถานศึกษา ต้องกำหนดปฏิทินการดำเนินงาน และปฏิทินการนิเทศ ติดตามงานที่ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายไปแล้ว และมีการดำเนินงาน นิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และ

สม่ำเสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาอาจมีการงานมาก ทำให้โครงการหรือกิจกรรมบางอย่างไม่ได้ดำเนินการระยะเวลาตามที่กำหนด หรือปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วนตามแผนที่วางไว้ สถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดเป็นปฏิทินปฏิบัติงาน กำกับให้บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในปฏิทิน

2.4 ด้านที่ 4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษภายในสถานศึกษาสถานศึกษาควรปฏิบัติ ดังนี้ 1) ประเมินตนเองอย่างจริงจังโดยมีรูปแบบที่เหมือนกับการประเมินภายนอก 2) เชิญผู้เชี่ยวชาญในด้าน การประเมินคุณภาพภายใน มาให้ความรู้ในการสร้างเครื่องมือแก่ครู และบุคลากรทางการศึกษา และ 3) วิเคราะห์มาตรฐานของสถานศึกษาให้ครอบคลุมประเด็น พิจารณากำหนดค่าเป้าหมาย และจัดทำเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และ 4) สรุปข้อมูลเป็นสารสนเทศ เพื่อใช้ในการจัดทำรายงานประจำปี (SAR) สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนา แก้วจันทร์เพชร [10] ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 พบว่า สถานศึกษาควรจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติให้ความรู้ครู บุคลากรทางการศึกษาและคณะกรรมการผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาประเมินตนเองโดยที่ไม่ได้ตรวจสอบ เอกสารหลักฐาน ร่องรอย และคุณภาพผู้เรียนประกอบการประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยที่ครู และบุคลากรทางการศึกษาอาจขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินในแต่ละมาตรฐาน ทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน ไม่ตรงกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา

2.5 ด้านที่ 5 ด้านการรายงานผล สถานศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ 1) แต่งตั้งคณะทำงาน การจัดทำรายงานประจำปี ให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ 2) ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานประจำปี 3) เพิ่มวาระการประชุม รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา ในการประชุมผู้ปกครอง และหน่วยงานต่างๆได้รับทราบ 4) เพิ่มช่องทางในการเปิดเผยผลการประกันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และ 5) จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจ ติดตาม รับข้อมูลย้อนกลับ และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวัลย์ เทียน

ประทีป [3] ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน พบว่า ผู้บริหารควรแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดทำรายงานการพัฒนาศักยภาพการศึกษาประจำปี และดำเนินการจัดทำรายงานการพัฒนาศักยภาพการศึกษาประจำปี โดยนำผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษามาสังเคราะห์เป็นรายงานการพัฒนาศักยภาพการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี โดยไม่มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบโดยตรง หรืออาจจะแต่งตั้งครูที่ไม่มีความรู้ความสารถในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา มาเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานประจำปี ส่งผลให้การจัดทำรายงานประจำปีไม่สอดคล้องกับมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ไม่สามารถสะท้อนสภาพและบริบทของสถานศึกษาได้ทั้งหมด

8. ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาผู้บริหารสามารถนำวิธีการดังต่อไปนี้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรจัดประชุมวิเคราะห์สวอท (SWOT) ให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อสร้างความตระหนัก และจิตสำนึกที่ดีในการพัฒนาศักยภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา มีการวิเคราะห์สวอท (SWOT) และทบทวนแผนพัฒนาการจัดการศึกษา (3-5 ปี) ให้เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ในปัจจุบัน

1.3 ด้านการดำเนินการตามแผนที่กำหนด ควรกำหนดปฏิทินปฏิบัติงานพร้อมมีเครื่องมือ ในการกำกับติดตามเป็นระยะ และเมื่อสิ้นสุดโครงการต้องมีการประเมินผล และรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

1.4 ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ควรวิเคราะห์มาตรฐานของสถานศึกษาให้เข้าใจ ครอบคลุมประเด็นพิจารณา และจัดทำเครื่องมือในการประเมิน โดยเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา

ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินตนเองของสถานศึกษา

1.5 ด้านการรายงานผล ควรแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดทำรายงานประจำปี แบ่งเป็นระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และควรมีการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (3-5 ปี)

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เพราะการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณไม่สามารถเก็บข้อมูลในบางประเด็นได้

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ตามกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระดับอื่นๆ

9. เอกสารอ้างอิง

- [1] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553.
- [2] แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564), กระทรวงศึกษาธิการ, 2560.
- [3] จีรวัลย์ เทียนประทีป, “แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยใช้กระบวนการสร้างทีมงาน,” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2556.
- [4] รายงานผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560 และ ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 , สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2, 2561.
- [5] อีระวุฒิ เอกะกุล, ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2543.
- [6] พงรรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.
- [7] กานต์เลิศ ก้อนหิน, “การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการดำเนินงานประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1,” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2555.

- [8] ธงไชย บุญเรือง, “รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดจันทบุรี,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.
- [9] อนันต์ กลัปปะ, “แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายใน สถาน ที่ ก ษ า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1,” รายงาน การศึกษาส่วนบุคคล หลักสูตรพัฒนานักบริหารระดับสูง, สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.,2558.
- [10] รัตนา แก้วจันทร์เพชร, “แนวทางพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1,” การศึกษา ค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2558.